

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 3. april 2024 blev i sag nr. 100012:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab
Parallevej 17
2800 Lyngby

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Hans advokat har i brev af 23/6 2023 til nævnet bl.a. anført:

"PÅSTAND:

Danica Pension, Livsforsikringsaktieselskab skal genoptage udbetalingen ved tab af erhvervsevne samt yde præmiefritagelse fra den 1. april 2022, og ydelserne skal forrentes i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 24.

SAGSFREMSTILLING:

Sagens tvistepunkt:

Denne sag drejer sig om, hvorvidt [klageren] er berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse fra den forsikring ved nedsat erhvervsevne, som han er omfattet af hos selskabet.

[Klageren] pådrog sig en blodprop i hjernestammen i juni 2019 og lider som følge heraf blandt andet af udtalt hjerneskadetræthed og hukommelses- og koncentrationsbesvær.

Danica Pension har vurderet, at [klagerens] generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen jf. blandt andet brev af 28. februar 2022, fremlagt som sagens **bilag 1** og brev af 27. marts 2023, fremlagt som sagens **bilag 2**.

Spørgsmålet i sagen er derfor alene, om [klageren] er afskåret fra at modtage dækning som følge af overskud i virksomheden [klagerens firma], som [klageren] ejer gennem holdingselskabet [klageren] Holding ApS.

De gældende forsikringsbetingelser fremlægges som sagens **bilag 3**.

Ankenævnet for Forsikring

2.

100012

Selskabet har ikke anført, at [klageren] i en anden relevant jobfunktion vil være i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad en fuldt erhvervsdygtig sammenlignelig person er i stand til at tjene. Ankenævnet for Forsikring kan herefter lægge til grund, at spørgsmålet i sagen alene er, om overskuddene i [klagerens firma] kan henføres til faktisk arbejdsrelateret indtjening.

[Klagerens] ejerskab af [klagerens firma], selskabets overskud mv.:

Som sagens **bilag 4** fremlægges udskrift fra Det Centrale Virksomhedsregister vedrørende [klageren].

Det fremgår af bilag 4, at [klageren] har været reel ejer af [klagerens firma] siden den 17. juni 2005, og at han har været indsat som administrerende direktør i selskabet i hele perioden.

Som sagens **bilag 5-9** fremlægges årsregnskaber for perioden 2017-2021. Resultaterne før skat kan opgøres som følger:

2016	kr.	52.192
2017	kr.	178.350
2018	kr.	- 3.654.900
2019	kr.	795.298
2020	kr.	1.949.178
2021	kr.	1.795.686

Det fremgår derudover, at personaleomkostningerne er steget fra ca. 2.500.000 kr. i årene 2017-2019 til 3.400.000 kr. i regnskabsåret 2020 (regnskabsåret umiddelbart efter skaden). Stigningen i personaleomkostninger skyldtes, at det var nødvendigt at ansætte flere sælgere som følge af [klagerens] sygdom.

En stor del af de ledelsesmæssige opgaver, som [klageren] varetog tidligere, blev overtaget af hans søn, ..., og hans kone, ... [Klagerens søn] og [klagerens hustru] kunne herefter ikke længere varetage så stor en del af salget som tidligere, og [klagerens firma] var derfor nødsaget til at ansætte flere sælgere.

I 2019 var der, ud over [klagerens søn] og [klagerens hustru], ansat 2 sælgere. I 2020 var der, ud over [klagerens søn] og [klagerens hustru], ansat 3 sælgere. I 2021 var der, ud over [klagerens søn] og [klagerens hustru], ansat 4 sælgere. Stigningen i personaleomkostninger kan således direkte relateres til [klagerens] sygdom.

Før skaden i juni 2019 varetog [klageren] den overordnede ledelse af selskabet ligesom han foretog ... Han varetog kundebetjening, nyansættelser, registrering af salg, møder med leverandører og nye kunder samt foretog erhvervssalg til ...

Efter blodproppen i hjernestammen i juni 2019 står [klageren] alene for at registrere medarbejdernes salg og afholder månedlige personalemøder samt varetager lettere administrativt arbejde.

[Klageren] varetager ikke længere salg, ..., møder mv.

Ankenævnet for Forsikring

3.

100012

[Klageren] udfører ikke på nuværende tidspunkt arbejde i [klagerens firma], som ikke vil kunne varetages af en hvilken som helst anden person uden særligt kendskab til selskabets kerneydelser.

[Klageren] har fremsendt redegørelse til Danica Pension for, hvor lille en andel af virksomhedens omsætning, som kan tilskrives [klagerens] egne faktiske arbejdsindsats i [klagerens firma].

Opgørelsen af andelen af omsætningen er følgende:

	omsætning	Samlet butiksomsetning	s andel af den samlede omsætning
2011	7.869.040	20.501.903	38,38
2012	4.070.655	14.024.757	29,02
2013	4.522.694	14.348.275	31,52
2014	5.677.199	20.040.473	28,33
2016	3.610.385	13.548.236	26,65
2017	3.688.036	14.772.084	24,97
2018	2.674.718	14.621.391	18,29
2019	2.096.026	12.009.997	17,45
2020	862.090	19.983.848	4,31
2021	528.135	21.331.100	2,48

I de 3 forudgående år før skaden (2016-2018) var den gennemsnitlige andel af omsætningen ca. 23 %. [Klagerens] andel af omsætningen i årene efter skaden har været under 5 %.

Det bemærkes, at den registrerede omsætning efter skaden primært er omsætning, som skyldes salg af ... fra den fysiske butik. I disse tilfælde registreres salget i [klagerens] navn, da der ikke skal udregnes provision til sælgerne, og da omsætningen skal registreres under et navn. Derudover dækker omsætningen over salg til gamle referencekunder. Arbejdet hermed udføres typisk af [klagerens] søn, ..., eller hans kone, ...

[Klageren] udfører således ikke længere salgsarbejde.

Derudover bemærkes det, at selskabets overskud er blevet væsentligt påvirket af en kompensationsaftale med [klagerens firma], som blev endeligt indgået den 19. september 2019. Aftalen fremlægges som sagens **bilag 10**.

Såfremt aftalen ikke var blevet indgået, ville selskabets overskud i 2019, 2020 og 2021 have været betydeligt mindre.

Den kommunale sag:

Efter blodproppen påvist i juni måned 2019 blev [klageren] fuldt sygemeldt i kommunalt regi fra den 28. juni 2019.

Der har været iværksat forløb hos [jobrådgiver] med henblik på at øge arbejdstiden og der har været et længerevarende afklaringsforløb. Det har ikke været muligt at øge arbejdstiden trods stor vilje hertil hos [klageren].

[Klageren] er til stede i virksomheden i ca. 15 timer om ugen og med en effektiv arbejdstid på ca. 50 % svarende til 7,5 times ugentligt arbejde.

På denne baggrund er [klageren] blevet tilkendt fastholdelsesfleksjob fra ... Kommune.

Som sagens **bilag 11-13** fremlægges Rehabiliteringsteamets indstilling til sagen, afgørelse om fleksjob samt evalueringsrapport fra [jobrådgiver].

ANBRINGENDER:

Det gøres overordnet set gældende, at [klageren] er berettiget til dækning ved nedsat erhvervsevne og præmiefritagelse fra den 1. april 2022 og frem.

Det gøres gældende, at overskuddene i [klagerens firma] ikke kan tilskrives [klagerens] egne faktisk arbejdsrelaterede indsats, og at der derfor ikke er grundlag for at medregne disse overskud ved vurderingen af erhvervsevnetabet.

Som anført i Østre Landsrets dom i sag B-2036-15, afsagt den 26. september 2018, og som er gengivet i Ankenævnet for Forsikrings årsberetning for 2019, så kan *'indtægter, der kan henføres til investeringer og udbytte som ejer ikke anses som relevante efter forsikringsaftalens § 3.'*

Der skal således foretages en sædvanlig vurdering af sikredes muligheder for at skaffe sig indtjening ved egen arbejdskapacitet. Den indtjening, som kan henføres til investeringer og udbytte som ejer, skal ikke indgå i vurderingen.

I sagen for Østre Landsret var sikrede ejer af en virksomhed, hvor sikrede efter en ulykke fortsat udførte opgaver, dog kun af administrativ karakter.

Ankenævnet for Forsikring kan lægge til grund, at [klageren] udelukkende varetager opgaver i [klagerens firma], som er af administrativ karakter og som ikke har nævneværdig betydning for virksomhedens resultat og overskud.

Derudover kan Ankenævnet for Forsikring lægge til grund, at overskuddene i 2019-2021 har været 'kunstigt høje' som følge af en kompensationsaftale med [klagerens firma].

Der er således ikke grundlag for at nå frem til, at virksomhedens driftsresultat kan anses for relateret til [klagerens] personlige arbejdsindsats i virksomheden."

I brev af 4/8 2023 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Hvilken forsikring er der tale om?

Klager har siden 1. maj 2007 været omfattet af en firmapensionsordning med forsikringsdækninger, herunder dækning ved tab af erhvervsevne. Ordningen administreres af Danica Pension.

Forsikringen yder dækning ved midlertidigt og længerevarende erhvervsevnetab på mindst halvdelen inden for hidtidigt henholdsvis generelt erhverv. Udbetalingen udgør forskellen mellem indtægten fratrukket arbejdsmarkedsbidrag før og efter tab af erhvervsevne, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Der er karens på 3 måneder.

For dækningen gælder Danica Pensions almindelige forsikringsbetingelser 110-78, som partsrepræsentanten har fremlagt som klagers bilag 3. Selskabet vedlægger for god ordens skyld også klagers dækningsoversigt som **bilag A**.

Hvori består uenigheden?

Partsrepræsentanten gør gældende, at klagers driftsresultat i [klagerens firma] har været kunstigt højt efter 2019 på grund af en kompensationsaftale, der nu fremlægges i forbindelse med klagen til Ankenævnet for Forsikring.

Partsrepræsentanten gør endvidere gældende, at overskuddet i klagers virksomhed [klagerens firma] ikke bør medtages som en del af klagers indtjening i henhold til totalindkomstprincippet, grundet klagers betydeligt nedsatte arbejdstid og opgaver.

Det er Danica Pensions opfattelse, at selskabet med rette har opgjort klagers indtjening som selvstændig erhvervsdrivende ud fra totalindkomstprincippet, og at overskuddet fra [klagerens firma] også er opgjort korrekt og skal medregnes, når klager fortsat er enejer og professionelt involveret i virksomheden, herunder med arbejdsopgaver af betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat.

Da klager dokumenteret har formået at opretholde en indtjening, der langt overstiger halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn af landet sædvanligvis tjener, har Danica Pension med rette stoppet klagers løbende udbetalinger ved tab af erhvervsevne pr. 1. april 2022.

Sagsfremstilling

Selskabet fremlægger som **bilag B** den kommunale § 118-redegørelse af 28. oktober 2020, hvori klagers forløb samt personlige ressourcer og udfordring er beskrevet af ... Kommune i forhold til uddannelse og beskæftigelse.

Det fremgår heraf, at klager har en finansiell baggrund som uddannet bankrådgiver samt erfaring fra arbejde med finansiering og ledelse. Han har været med til at opstarte ... og været ansvarlig for ..., [område]. Siden 2005 har klager været selvstændig erhvervsdrivende med ... [klagerens firma].

Udover virksomheden [klagerens firma] har klager to andre selskaber, henholdsvis [klageren] Holding ApS og [klageren] ApS. Klager er uændret registreret som direktør og reel ejer af alle tre selskaber (**klagers bilag 4**).

Det fremgår af kommunens § 118-redegørelse, at klager blev sygemeldt fra sit arbejde i [klagerens firma] i juni 2019 på grund af en akut opstået blodprop i hjernen. Blodproppen blev relevant behandlet i hospitalsregi, og klager genoptog sit arbejde i [klagerens firma] fra august 2019. Klager startede op med kun få timer og lettere opgaver, hvorefter han gradvist trappede op til 15 timer om ugen med en effektivitet oplyst til ca. 7,5 time.

Det fremgår videre af kommunens § 118-redegørelse, at klager led af klassisk 'hjernetræthed' som eftervirkning til blodproppen. På grund af hjernetrætheden havde klager behov for nedsat arbejdstid og afgrænsede opgaver. Han blev beskrevet som udadvendt, positivt debatterende og

diskussionslysten frem til kl. 12, hvorefter han trak sig mere ind i sig selv. Det blev vurderet, at klager ikke kunne arbejde efter kl. 13, fordi hans ydeevne faldt drastisk om eftermiddagen. Klager oplevede herudover at have gavn af en ugentlig fridag hver onsdag.

Klagers arbejdsevne var kun afprøvet i egen virksomhed, hvor han blev beskrevet med stort kendskab til branchen, som ekstraordinær dygtig til at sælge ... og med høj arbejdsidentitet og kærlighed til sit arbejde. Det blev på denne baggrund vurderet, at klager ikke ville kunne arbejde mere effektivt i anden beskæftigelse.

Det fremgår af § 118-redegørelsen, at det var blevet aftalt i virksomheden, at klager, citat: *fremover primært skal tage sig af firmaets drift, dvs. salgsopfølgning, regnskab og materiale til revisor.*

Ifølge aftalen skulle klager ikke længere være en del af butiksbemandingen, og han skulle kun i et meget lille omfang have med salg til kunder at gøre, ligesom hovedansvaret for personalet heller ikke længere skulle ligge hos ham.

I sin klage til Ankenævnet for Forsikring har klagers advokat oplyst, at klager ikke udfører salgsarbejde, men at han registrerer medarbejdernes salg, ligesom han varetager lettere administrativt arbejde og afholder månedlige personalemøder. Advokaten anfører herudover, at selvom de officielle registreringer i virksomheder viser, at klager stadig står for salg til gamle referencekunder, så bliver arbejdet udført af hans søn eller kone.

... Kommune bevilgede klager fastholdelsesfleksjob pr. 2. november 2020 (**klagers bilag 12**).

Danica Pension har ydet udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling fra karensophør den 28. september 2019 og frem til den 1. april 2022. Danica Pensions bevillingsafgørelser af henholdsvis 5. marts 2020, 17. august 2020 og 26. marts 2021 fremlægges samlet som **bilag C**.

I afgørelsen fra den 26. marts 2021 blev klager oplyst, at selskabet vurderede, at hans erhvervsevne var nedsat til under halvdelen rent helbredsmæssigt, men at selskabet først kunne vurdere, om det samme gjorde sig gældende for hans indtjeningsevne, når der forelå indtægtsoplysninger fra hans selvstændige virksomheder for regnskabsåret 2020.

Således fremgik dette af afgørelsen fra den 26. marts 2021:

'Baggrunden er, at vores lægekonsulent har vurderet, at din generelle erhvervsevne er nedsat til mere end halvdelen. Det betyder, at du opfylder de helbredsmæssige betingelser for at have ret til en udbetaling fra din forsikring ved tab af erhvervsevne.

Udover den helbredsmæssige vurdering er det også et krav i dine forsikringsbetingelser, at du har mistet mere end halvdelen af din evne til at tjene penge.

Jeg kan se i dine oplysninger, at du fortsat er selvstændig erhvervsdrivende og har flere CVR. numre.

Vi kan først vurdere din evne til at tjene penge, når du afsluttet dit regnskabsår for 2020 omkring juni måned 2021.

Ankenævnet for Forsikring

7.

100012

Du skal være opmærksom på, at hvis du ikke vurderes at have et indkomsttab der et tilstrækkeligt stort i henhold til dine forsikringsbetingelser, kan det betyde at din udbetaling nedsættes eller stopper og at din fritagelse for indbetaling bortfalder.'

Danica Pension modtog de økonomiske oplysninger vedrørende klagers indtjening i form af personlige skatteoplysninger for 2020 samt specifikationshæfter/interne regnskaber for 2020 for henholdsvis [klageren] Holding ApS, [klageren] ApS og [klagerens firma] (**bilag D**).

I samråd med selskabets interne revisorkonsulent kunne Danica Pension herefter konstatere, at klager i 2020 havde opnået et reguleret overskud fra sin virksomhed [klagerens firma] på i alt 1.924.711 kr., og herudover en personlig lønindkomst på 620.819 kr.

Det betød, at klagers samlede indtjening i 2020 kunne opgøres til 2.391.533 kr., som skulle indgå i selskabets vurdering af klagers erhvervsevne.

Således i nøgletal:

Personlig indkomst	2020
Lønindkomst	620.819
Personlig indkomst i alt	620.819
Indtjening i virksomheder	
████████ Holding ApS	-
████████████████████	1.924.711
████████	-
Indtjening i virksomheder i alt	1.924.711
Fratrukket 8 % svarende til AM-bidrag	1.770.734
Indtjening i alt	2.391.553

I henhold til forsikringsaftalens betingelser skal klagers indtægt holdes op imod, hvad en *fuldt arbejdsdygtig person med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet* (**klagers bilag 3, side 6**).

Som udgangspunkt for dette skøn har Danica Pension trukket en lønstatistik på en finansuddannet og arbejde som sælger med ledelse (**bilag E**). På baggrund af sagens konkrete oplysninger om klagers evner og erfaring, valgte selskabet at tage afsæt i den øverste kvartil af lønstatistikken, hvilket giver et skønnet sammenligningsgrundlag i omegnen af 660.000 kr. om året.

Det var herefter Danica Pensions opfattelse, at klager, i medfør af totalindkomstprincippet, tjente langt over halvdelen af, hvad der er sædvanligt for selv fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Klager var derfor økonomisk set ikke berettiget til yderligere forsikringsydelse ved tab af erhvervsevne.

Ved afgørelse af 28. februar 2022 (**klagers bilag 1**) stoppede Danica Pension sin udbetaling af forsikringsydelser ved tab af erhvervsevne med virkning fra den 1. april 2022.

Danica Pension fastholdt sin vurdering ud fra totalindkomstprincippet den 23. juni 2022, den 19. juli 2022 og den 27. marts 2023. Disse tre afgørelser vedlægges samlet som **bilag F**.

I afgørelserne med fastholdelse af ydelsesophør, på baggrund af den dokumenterede indkomst i 2020, tilbød Danica Pension endvidere at foretage en ny vurdering af klagers indtjeningssevne for indkomståret 2021. Dette krævede dog, at klager indsendte de nødvendige økonomiske oplysninger for dette indkomstår.

Klager har ikke indsendt yderligere dokumentation til selskabet, og der blev i stedet indbragt klage for Ankenævnet for Forsikring.

Selskabets begrundelse for at fastholde afgørelsen

Ret til udbetaling af forsikringsydelse indtræder, når den forsikrede på grund af helbredsmæssige forhold (sygdom eller ulykke) ikke længere er i stand til at opretholde en indtægt på halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn af landet almindeligvis tjener, jf. forsikringsbetingelserne i klagers bilag 3.

Denne sag drejer sig om, hvordan forsikredes indtægt (økonomisk erhvervsevne) opgøres, og hvorvidt Danica Pension er berettiget til at inddrage det dokumenterede overskud fra klagers selvstændig virksomhed i sin vurdering af klagers erhvervsevne.

Hvordan opgøres forsikredes indtægt?

Danica Pension lægger som ubestridt til grund, at klager fortsat er direktør og ejer 100 % af [klagerens firma] og udfører en personlig arbejdsindsats i denne virksomhed, om end i begrænset omfang i forhold til tidligere jf. klagers bilag 4, bilag B samt side 2-3 i klagen til Ankenævnet for Forsikring af 23. juni 2023.

Det er Danica Pensions opfattelse, at opgørelse af klagers indtægt baseres på det såkaldte totalindkomstprincip, hvorefter såvel faktisk udbetalt løn som overskud af selvstændig virksomhed henregnes som indtægt.

Det er Danica Pensions opfattelse, at denne metode til opgørelse af indtægt for selvstændige erhvervsdrivende er i overensstemmelse med klagers forsikringsbetingelser jf. klagers bilag 3 side 4 samt gældende righoldige praksis, blandt andet AK 98.710, 96.533, 94.387 og 93.725.

Rationalet bag anvendelsen af totalindkomstprincippet er, at det skal være underordnet for vurderingen af, om man som forsikret er berettiget til tab af erhvervsevne-udbetalinger eller ej, hvordan man som virksomhedsejer eller anden selvstændig lader sig selv aflønne. Dette modvirker, at der kan opstå en urimelig skævhed i skadebehandlingen af to forsikrede, der reelt har samme indtjening, men som har indrettet sig forskelligt rent formelt i relation til deres virksomhedsform mv.

En forsikret stilles således ens, uanset om den pågældende (a) ejer et selskab og deri ansætter sig selv som lønmodtager, hvorved forsikredes indtjening forekommer som udbetalt lønindkomst og/eller udbytter/overskud, som følge af positive driftsresultater, eller om forsikrede (b) har etableret sig som indehaver af en personligt ejet virksomhed, hvor årsresultatet af driften så udgør forsikredes indtjening, uagtet eventuel anvendelse af virksomhedsskatteordningen eller øvrige skatteordninger.

Kompensationsaftalens betydning – overskuddets størrelse i 2019-2021

Klagers advokat har gjort gældende, at overskuddene i [klagerens firma] har været kunstigt høje i 2019-2021 som følge af en kompensationsaftale med [klagerens firma] fremlagt som klagers bilag 10.

Danica Pension bestrider denne påstand. Selskabet lægger herved vægt på følgende forhold:

Klager er såkaldt franchise-tager, idet han ses at drive sin egen virksomhed [klagerens firma] inden for franchise-giveren ... koncept.

Det fremgår direkte af kompensationsaftalen mellem [klagerens firma] (som franchise-tager) og ... (som franchise-giver), at baggrunden for aftalen var, at klagers ...-afdeling var blevet pålagt den økonomisk byrde fra en gammel gæld fra franchisegiverens tidligere ...-afdeling. Det vil sige en afdeling og en gæld, som ikke var stiftet af klager selv men af en anden franchise-tager i en anden franchise-afdeling (...).

Den fremlagte kompensationsaftale fra den 6. september 2019 beskriver diverse økonomiske manøvre for at kompensere klager herfor, således at hans virksomheds driftsresultat ikke blev urimeligt belastet af en gæld, som klager ikke selv havde stiftet.

På denne baggrund er det Danica Pensions opfattelse at kompensationsaftalen *ikke* dokumenterer, at klagers driftsresultater i [klagerens firma] har været kunstigt høje siden 2019. Hvis kompensationsaftalen indikerer noget i forhold til driftsresultaterne i klagers virksomhed, må det vel nærmere være, at resultaterne fra årene *forud* for 2019 kan have været kunstigt lave på grund af en gæld oparbejdet af en anden franchise-tager.

Danica Pension fastholder derfor, at klagers driftsresultat for 2020 er opgjort korrekt og retvisende ud fra 2020-regnskaberne for [klagerens firma], hvorefter overskuddet udgjorde 1.924.711 kr.

Hvilken karakter har overskuddet i klagers egen virksomhed?

Kernetvisten i denne sag angår herefter, hvilke indtægter, der kan holdes uden for en opgørelse efter totalindkomstprincippet. Klagers advokaten gør gældende, at klagers overskud i [klagerens firma] bør betragtes som en form for 'passiv indkomst' svarende til indtægter fra investeringer og udbytte uden nævneværdig personlig arbejdsindsats eller involvering, jf. advokatens henvisning til Østre Landsrets dom af 26/8 2018 i sag B-2036-15.

Danica Pension er for så vidt enige med advokaten i, at en passiv indkomst - som f.eks. indtægter fra udlejningsejendomme eller aktier - ikke indgår ved opgørelsen af forsikredes indtægt. Imidlertid bestrider selskabet, at klagers overskud i [klagerens firma] kan betragtes som en passiv indkomst.

Ankenævnet for Forsikring har afsagt flere kendelser i lyset af den af advokaten fremhævede dom fra 2018. Den fastlagte praksis på området er herefter, at det er rene udbytte- og investeringsoverskud, der er undtaget, mens *enhver* arbejdsrelateret indkomst vil indgå i den økonomiske vurdering. Det vil dog altid bero på en konkret vurdering, og siden dommen fra 2018, er der også afsagt flere nyere domme, der bidrager yderligere til belysning af denne sontring.

I det følgende skal selskabet fremhæve de forhold i klagers tilfælde, der medfører, at klagers indtægter fra overskud i [klagerens firma] må henføres som en arbejdsrelateret indkomst fra egen

selvstændig virksomhed uanset den reducerede arbejdstid. Selskabet vil herefter fremhæve et par nyere domme og ankenævnskendelse, som understøtter denne vurdering.

I forhold til klagers konkrete tilfælde må det lægge til grund, at klager uændret har en virksomhed, der genererer en betydelig indtægt til klager, og at klagers professionelle engagement og arbejdsindsats er af væsentlig betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat:

Selskabet lægger herved vægt på, at det fremgår eksplicit af bilag B, at klager fortsat tager sig af virksomhedens drift med salgsopfølgning, regnskab og materiale til virksomhedens revisor.

Det vil sige, at selvom klager har uddelegeret flere af sine tidligere opgaver til de ansatte i hans virksomhed, udfører han fortsat nødvendige opgaver, der relaterer sig til virksomhedens grundlæggende drift som ... under franchiset ...

Selskabet bemærker også, at det i bilag B er anført, at klager i et meget lille omfang stadig skulle have med salg til kunder at gøre, og at advokaten har oplyst i sin klage, at det fortsat er klager, der vil kunne ses registreret ved gamle reference-kunder, selvom salgsarbejdet generelt var overgået til de ansatte, herunder klagers egen søn og kone.

Selskabet lægger herefter vægt på, at driftsresultaterne for [klagerens firma] i bilag D dokumenterer, at klager, som selvstændig erhvervsdrivende inden for ...branchen, er lykkedes med at opbygge en sund virksomhed med flere ansatte, der fortsat kan generere et overskud på langt over halvdelen, uanset om klager selv laver salgsarbejde 'på gulvet', eller om han nu er gået ned i tid og som ...-årig mestendels 'sidder på direktionsgangen' og holder øje med driften gennem regnskabs- og registreringsarbejde.

Selskabet lægger i den forbindelse også vægt på, at klager uændret er den fungerende direktør i [klagerens firma] både udadtil og indadtil. Således er det også beskrevet i sagens akter, at klager fortsat har sin faste gang og virke i [klagerens firma], og at han også fortsat afholder virksomhedens månedlige personalemøder, jf. klagers bilag 4, Bilag B og advokatens klage til Ankenævnet for Forsikring.

Selskabet finder det sandsynligt, at klager i den forbindelse har en væsentlig funktion i sin fortsatte professionelle tilknytning til virksomheden, hvor han således er fysisk til stede og skaber en kontinuitet og genkendelighed i virksomheden, ligesom han kan bistå familie og ansatte med råd og vejledning om virksomhedens forhold og med sit særlige branchekendskab og erfaring som beskrevet i bilag B og klagers bilag 13.

Klager er herudover fortsat den reelle ejer af [klagerens firma] med en ejerandel på 100 %, således at det ene og alene er klager selv, der - uanset den reducerede arbejdstid - modtager hele overskuddet fra virksomheden jf. bilag D og klagers bilag 4.

At ovenstående forhold taler for, at overskuddet i klagers selvstændige virksomhed er relateret til klagers personlige arbejdsindsats i virksomheden, understøttes også af praksis bl.a. som det fremgår af ankenævnets kendelse, AK 98.710, der er afsagt den 12. april 2023:

I **AK 98.710** havde den forsikrede en personligt ejet virksomhed, der beskæftigede sig med ejendomsudlejning, og herudover ejede han 49 % af et håndværkerfirma med ca. 25 ansatte. På grund

af sygdom blev forsikredes arbejdstid i håndværkerfirmaet nedsat til 8 timer om ugen i 2020. I lighed med nærværende sag gjorde forsikrede gældende, at hans indtjening fra overskud i håndværkerfirmaet havde karakter af investeringsoverskud, blandt andet med henvisning til, at han ikke længere var en aktiv del af den daglige drift eller deltog i firmaets beslutninger. Dette fik forsikrede ikke medhold i af Ankenævnet for Forsikring, der blandt andet udtalte, at:

- investeringer i ejendomme til udlejning må som udgangspunkt anses for afkast af den investerede kapital, og derfor havde forsikredes indtægter fra den personligt ejet virksomhed karakter af investeringer og udbytte som ejer og ikke faktisk arbejdsrelateret indtjening.
- forsikredes indtægter, i form af opsparet eller udloddet overskud fra håndværkerfirmaet, måtte derimod betragtes som faktisk arbejdsrelateret indtjening. Dette som følge af, at forsikrede ejede en væsentlig ejerandel på 49 % af håndværkerfirmaet, og at han herudover var dels bestyrelsesformand og dels ansat i firmaet. Forsikrede havde herudover mangeårig erfaring med firmaets ledelse og drift, hvorfor det måtte lægges til grund, at forsikredes arbejdsindsats – uanset det reducerede antal arbejdstimer – havde nævneværdig betydning for firmaets udvikling og driftsresultat.

På denne baggrund fandt Ankenævnet for Forsikring, at der i forsikredes aktuelle arbejdsindkomst både skulle medregnes løn og overskudsandel fra håndværkerfirmaet, hvor forsikrede fortsat arbejdede 8 timer om ugen.

Som i AK 98.710 har klager også en større selvstændig virksomhed med flere ansatte, der også bidrager til at generere hans virksomheds samlede overskud. Klager har stort set samme ugentlige arbejdstid som forsikrede i ankenævns sagen, ligesom han har bevaret sit engagement i virksomheden inden for en branche, som han har et særligt kendskab til. I nærværende sag har klager endog en langt større ejerandel (100 %) og direktørstatus, ligesom han fortsat er en aktiv del af driften.

Selskabet skal herudover fremlægge **Københavns byrets dom af 14/6 2022 i sag BS-16147/2021-KBH** som **bilag G**, hvor en selvstændig erhvervsdrivende i en årrække havde udført et betydeligt arbejde i egen håndværksvirksomhed, som han selv havde stiftet, ejet og drevet. Han fik en blodprop i 2013, der medførte, at han nu kun kunne arbejde få timer om ugen i firmaet. Som i nærværende sag var der enighed om den helbredsmæssige betingelse, men der opstod tvist omkring den økonomiske betingelse i forhold til, om indtægter ved 'personlig arbejdsindsats' kunne omfatte virksomhedsindtægter, der var begrundet i et ejerskab af virksomheden.

Forsikrede i domssagen var eneejer og direktør for sit firma frem til 2019, hvor han overdrog 49 % af selskabskapitalen til sine børn, og hans søn tiltrådte som direktør. Forsikrede arbejdede omkring 6 timer om ugen i firmaet, hvor han hver uge gennemgik medarbejdernes lønsedler, havde drøftelser med bogholderen samt lejlighedsvis med firmaets største kunde. Herudover bistod han sønnen med råd og vejledning om virksomhedens forhold.

Ud fra dette lagde retten til grund, at forsikrede havde en væsentlig funktion i virksomheden, og at virksomhedens indtjening og driftsresultat var relateret til forsikredes personlige arbejdsindsats og kunne medregnes ved vurderingen af den økonomiske betingelse. Forsikrede fik derfor ikke medhold i sit krav om dækning ved tab af erhvervsevne.

I nærværende sag har klager stort set samme effektive arbejdstid, og er også anført til at have uddelegeret en større del af sine tidligere opgaver til nære familiemedlemmer. Klager er i nærværende sag anført til nu primært af varetage virksomhedens drift med salgsopfølgning, regnskab og materiale til virksomhedens revisor samt registreret kontakt til kernekunder. Alt dette er efter selskabets opfattelse fuldt sammenligneligt med forholdene i dommen, hvor virksomhedsoverskuddet blev henført til den forsikredes indtjeningsevne.

Selskabet fremlægger herudover **Retten i Roskildes dom af 8/5 2023 i sag BS-6845/2021-ROS** som **bilag H**, hvor en selvstændig erhvervsdrivende havde haft en større driftsvirksomhed gennem en længere årrække og herefter primært beskæftiget sig med bestyrelsesarbejde i forskellige selskaber samt deltaget i udvikling, køb og salg af ejendomme gennem eget ejendomsselskab. Han havde også et tilsvarende arbejde i et holdingselskab, der investerede i kapitalandele i forskellige selskaber.

Forsikrede i domssagen fik en hjerneblødning i 2016, hvorefter han led af nedsat koncentrations- evne og hukommelse samt hurtig udtrætning. Han blev afprøvet i egen virksomhed, hvor han maksimalt præsterede 15 timer om ugen navnlig grundet den hurtige mentale udtrætning.

Efter 2016 bestred den forsikrede fortsat adskillige direktions- og bestyrelsesposter i flere af de selskaber, hvor hans eget selskab havde investeringer i, om end på et betydeligt nedsat niveau. Han havde i årene efter skaden også udloddet udbytte til sig selv som eneejer.

Ud fra dette lagde retten til grund, at den forsikredes fortsatte arbejdsindsats og ejerskab, citat: *skabte en formodning for, at [forsikredes] arbejdsindsats i de selskaber, hvor han efter skadens indtræden fortsat har været professionelt involveret, har haft mere end en ubetydelig indflydelse på selskabernes resultater og dermed også, at hans fortsatte arbejdsindsats har bidraget til den værditilvækst, som løbende var blevet skabt i [forsikredes selskab]*. Forsikrede fik derfor ikke medhold i sit krav om dækning ved tab af erhvervsevne.

I nærværende sag har klager også formået at fastholde sin professionelle tilknytning sin mangeårige selvstændige virksomhed på nedsat tid, trods samme kognitive udfordringer. Til forskel fra forsikrede i domssagen, har klager været i stand til også at varetage nødvendige driftsopgaver for virksomheden samt opretholdt sin direktørstatus og eneejerskab. Alt dette understøtter efter selskabets opfattelse, at klagers virksomhedsoverskud så meget desto mere bør henføres til klagers indtjeningsevne i lighed med Roskilde Byrets dom.

Samlet er det herefter Danica Pensions opfattelse, at spørgsmålet om, hvilket karakter overskuddet i klagers egen virksomhed har, klart må besvares med, at der er tale om en indtægt, der i høj grad kan tilregnes klagers personlige engagement, ejerskab og værdiskabende arbejdsindsats. Driftsoverskuddet skal således, jf. totalindkomstprincippet, de konkrete forhold og praksis, henregnes til klagers indkomst og evne til at tjene penge.

Danica Pension lægger til grund, at klagers dokumenterede samlede indkomst i 2020 på over 2 millioner kr. i overskud og løn overstiger – og efter Danica Pensions opfattelse langt overstiger – halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder tjener jf. bilag E.

Konklusion

Danica Pension fastholder, at selskabet ved vurdering af klagers evne til at tjene penge kan anvende totalindkomstprincippet og lade driftsresultat af selvstændig erhvervsvirksomhed indgå i opgørelsen.

Danica Pension fastholder også, at det opgjorte driftsresultat for 2020 er retvisende ud fra den foreliggende dokumentation, og at den fremlagte kompensationsaftale ikke ændrer herpå.

Det er herefter Danica Pensions samlede opfattelse, at selskabet med rette har bragt klagers løbende forsikringsydelser til ophør pr. 1. april 2022."

Klagerens advokat har i brev af 12/9 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"Bemærkninger vedrørende klagers arbejdsindsats:

Det er ikke korrekt, at klager udfører en arbejdsindsats, som har nævneværdig betydning for virksomhedens indtjening og driftsresultat.

Som anført i klageskrivelsen består [klagerens] arbejdsopgaver alene i at registrere medarbejdernes salg, at afholde månedlige personalemøder samt varetage lettere administrativt arbejde. Dette er netop også dét, som er anført i § 118-redegørelsen, hvoraf fremgår, at [klageren] skal tage sig af drift, salgsopfølgning, regnskab og materiale til revisor.

Det betyder reelt set, at [klageren] noterer salget og underskriver det færdige dokument udarbejdet af virksomhedens bogholder. I forhold til 'driften' kan det oplyses, at der afholdes ét personalemøde månedligt af maksimalt én times varighed.

Det bemærkes derudover, at der efter skaden er blevet ansat en deltidsbogholder til at varetage en del af de opgaver, som [klageren] tidligere stod for.

[Klageren] står ikke for nogen øvrige dele af den daglige drift i virksomheden. Disse arbejdsopgaver er overtaget af andre. Der henvises til redegørelsen i klageskrivelsen af 23. juni 2023.

I forhold til det anførte om, at [klageren] administrerer 3 selskaber bemærkes det, at de 2 øvrige selskaber ikke er driftsselskaber, og at der således ingen aktiviteter er knyttet til disse.

Bemærkninger vedrørende virksomhedens overskud:

Danica Pension har anført, at [klagerens] arbejdsopgaver har betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat.

Dette er imidlertid ikke korrekt.

Virksomhedens indtjening, overskud og driftsresultat kan på ingen måde direkte tilskrives [klagerens] arbejdsindsats.

Den løn, som udbetales til [klageren] afspejler ikke den værdi, som han tilfører virksomheden. Det er derfor ganske sandsynligt, at virksomhedens overskud og driftsresultat ville være væsentligt bedre, hvis [klageren] ikke længere var ansat som lønmodtager i virksomheden.

[Klagerens firmas] overskud genereres i øjeblikket primært af:

- Midlertidigt huslejetilskud på 50 %, ydest fra [franchisegiver] i perioden fra 2020 til 2023
- Ekstraordinære kreditnotaer jf. bilag 10

Det er i den indleverede klageskrivelse i øvrigt dokumenteret, at [klagerens] egen omsætning udgør en ganske ubetydelig del af virksomhedens samlede omsætning.

I forhold til kompensationsaftalen bemærkes det, at det ikke er korrekt – som anført af Danica Pension – at gælden var blevet oparbejdet af en anden franchisetager. [Forretningsafdeling], der senere blev omdøbt til [klageren] ApS efter lukning i 2011-2012, er ejet 100 % af [klageren] og har været det siden etableringen i 2006.

Bemærkninger vedrørende klagers løn set i forhold til virksomhedens overskud:

[Klageren] vælger naturligvis selv, hvilken løn der skal udbetales til ham, da han er enejer af virksomheden.

Det eneste parameter der er afgørende i denne sammenhæng er, om lønnen kan bæres af virksomhedens samlede økonomi.

Størrelsen af klagerens løn er således ikke af afgørende betydning i denne sammenhæng. Der henvises i den forbindelse til dom fra Østre Landsret af 26. september 2018, gengivet i nævnets årsberetning for 2019. Det fremgår af dommen, at;

'Landsretten lægger efter [forklaringer] til grund, at klageren efter ulykken i 2006 kun kunne udføre begrænsede opgaver i virksomheden, og at hans aflønning ikke afspejlede værdien af hans arbejdsindsats. Landsretten kan således ikke lægge afgørende vægt på størrelsen af [klagerens] løn ...'

Det er i øvrigt heller ikke korrekt, når det af Danica Pension fremstilles på den måde, at overskuddet i virksomheden tilfalder [klageren].

[Klagerens firma aps] er en selvstændig juridisk enhed, og overskuddet tilfalder anpartsselskabet. Der er ikke udbetalt udbytte, da der ikke har været mulighed herfor inden for rammerne af egenkapitalen. Det er således direkte forkert at henføre virksomhedens overskud til [klagerens] egen indtjening.

Bemærkninger vedrørende skadesbegrebet og forsikringens dækningsområde:

Det er væsentligt at holde sig for øje, at forsikringen ikke er en driftstabsforsikring. Problemstillingen kan derfor ikke begrænses til spørgsmålet om, hvorvidt virksomheden fortsat genererer overskud.

Forsikringen dækker derimod den sikredes evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde.

Den omstændighed, at [klageren] ejer en virksomhed, som fortsat genererer overskud, kan derfor ikke i sig selv begrunde, at han er afskåret fra at få dækning fra forsikringen. Det bliver af Danica Pension udlagt på den måde, at der ikke er ret til dækning, alene fordi [klageren] fortsat har en rimelig indkomst.

Dette er dog ikke afgørende i en situation, hvor indkomsten kan henføres til ejerskabet af en virksomhed, hvor sikredes egen arbejdsindsats dokumenteret ikke har nævneværdig betydning for indtjeningen.

Vurderingen bliver herefter i stedet, om den sikrede i en anden relevant jobfunktion er i stand til at tjene mere end halvdelen af, hvad en fuldt erhvervsdygtig og sammenlignelig person er i stand til at tjene.

Det gøres gældende, at [klagerens] mulighed for indtjening som udgangspunkt skal sammenlignes med, hvad en leder af en virksomhed i hovedstadsområdet ville kunne tjene.

Det gøres derudover gældende, at det ubetænkeligt må kunne lægges til grund, at [klageren] ikke er i stand til at bestride et andet job eller anden jobfunktion, som vil kunne give ham en indtjening på mindst halvdelen af den indtægt, en leder af en virksomhed af samme størrelse ville kunne have tjent.

Det bestrides, at sammenligningen skal foretages med udgangspunkt i en finansuddannet person, der har arbejdet som sælger med ledelse.

Der henvises igen til dommen fra Østre Landsret i B-2036-15."

Selskabet har i brev af 2/10 2023 til nævnet bl.a. bemærket:

"I forhold til klagers arbejdsindsats:

Partsrepræsentanten tilkendegiver sin uenighed i selskabets vurdering af, at klagers fortsatte professionelle engagement og arbejdsindsats er af betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat. Kommentarerne indeholder ikke nye oplysninger, der skulle give Danica Pension anledning til at ændre afgørelsen.

Danica Pension henviser i det hele til sit indlæg af 4. august 2023 og fastholder konklusionerne heri.

I forhold til virksomhedens overskud (kompensationsaftalen):

Partsrepræsentanten oplyser, at klagers selskab [klageren] ApS tidligere hed ..., hvorfor kompensationsaftalen i bilag 10 omhandler en gæld oparbejdet flere år tidligere af klager selv. Dette bekræftes af de historiske oplysninger om [klageren] ApS på CVR.

Da kompensationsaftalen først er fremlagt under nærværende ankenævns sag, har Danica Pension ikke haft adgang til disse informationer tidligere, og da informationerne heller ikke ses at fremgå af de indsendte årsrapporter eller specifikationshæfter, har de naturligvis heller ikke kunnet indtages i selskabets oprindelige opgørelse af klagers indtjening.

Danica Pension har derfor bedt selskabets revisorkonsulent foretage en fornyet indtægtsopgørelse for 2020 på baggrund af de nu samlede oplysninger omkring klagers indtægtsforhold, det vil sige både ud fra de indkomstoplysninger, som klager oprindeligt havde sendt til selskabets Skadeafdeling, samt den nu fremlagte kompensationsaftale fra 2019.

Ankenævnet for Forsikring

16.

100012

Danica Pensions interne revisorkonsulent har udarbejdet en opdateret indtægtsopgørelse, der fremlægges som selskabets **Bilag I**. I denne opgørelse er klagers indtjening fra [klagerens firma] blevet nedreguleret i forhold til de to forhold i kompensationsaftalen, der opgørelsesmæssigt udgør ekstraordinære indtægter eller refusion i udgifter.

Danica Pensions interne revisorkonsulent har knyttet følgende kommentarer til den opdaterede indtægtsopgørelse i Bilag I:

'Tilskuddet fra koncernen fremgår af de fire rater på 250.000 kr., som kunden har opnået ret til og får tildelt via kreditnotaer i 2020. Der står godt nok, at det påvirker 2019 regnskabet, men i ankesagen har advokaten påstået, at det påvirker 2020-regnskabet. Der mangler dokumentation, der bekræfter, hvilket år de er indregnet i, da det ikke fremgår af årsrapporten eller specifikationshæfte.

Tilskud til husleje på 50 % er mere ligetil. Kundens selskab får dækket 50 % af huslejen i 2020 og 2021, og det fremgår af huslejen falder ca. 50 % fra 2019 til 2020, så den vil jeg ikke mene, at der er nogen tvivl om.

Hvis vi regulerer for begge poster i 2020-regnskabet, svarende til det af advokaten påståede, så har kunden en indtægt fra virksomheden på kr. 454.565, som stadigvæk er mere end 50 % af den hidtidige indtjening, som tidligere er skønnet til omkring 660.000 kr. om året.

I forhold til den tidligere indkomstopgørelse bemærker jeg, at der ikke ses at være taget højde for, at kunden også har en dokumenteret personlig lønindkomst på kr. 620.819.

Denne lønindkomst er dog ikke specificeret, da vi kun har modtaget årsopgørelsen og ikke skatteoplysninger fra kunden. Men hvis man medregner dette, har kunden en samlet indtægt på kr. 1.039.019, og dermed slet ikke noget økonomisk tab. Se vedhæftet opdateret indtjeningsopgørelse, hvor indtægten er blevet reguleret med de to tilskud.

Jeg mener derfor ikke, at det er afgørende, om tilskuddet skal reguleres, da kunden uanset hvad har en for høj indtjening.'

Selskabet skal fremhæve de nye nøgletal for klagers samlede indtjening i 2020 fra Bilag I:

Personlig indkomst	2020
Lønindkomst	620.819
Personlig indkomst i alt	620.819
Indtjening i virksomheder	
[redacted] Holding ApS	-
[redacted]	454.565
[redacted] ApS	-
Indtjening i virksomheder i alt	454.565
Fratrukket 8 % svarende til AM-bidrag	418.200
Indtjening i alt	1.039.019

Selskabets må herefter konkludere, at selvom klagers indtjening i 2020 nedreguleres fra tidligere 2.391.553 kr. (se side 4 i selskabets indlæg af 4. august 2023) til nu 1.039.019 kr., er dette stadig ikke tilstrækkeligt til at ændre på klagers dækningsberettigelse i henhold til det økonomiske kriterium og det aktuelle udbetalingsophør fra den 1. april 2022.

I forhold til klagers løn set i forhold til virksomhedens overskud:

Danica Pension bestrider partsrepræsentantens påstand om, at det er forkert at henføre overskuddet i klagers virksomhed til klagers egen indtjening med den begrundelse, at klager har oprettet sin virksomhed som et anpartsselskab, der selskabsretligt betragtes som en selvstændig juridisk person for så vidt angår hæftelse og beskatning.

Som selskabet har anført på side 6 i selskabets indlæg af 4. august 2023 under 'Hvordan opgøres forsikredes indtægt', er det blandt andet en konsekvens af ovenstående, at det er fast praksis på forsikringsområdet, at selvstændige erhvervsdrivendes indtægt opgøres efter totalindkomstprincippet. Dette er netop for at sikre, at en forsikret stilles ens, uanset hvordan denne har konstrueret sig selskabsretligt, og uanset om den forsikrede lader sin indtjening figurere som udbetalt løn, udbetalt udbytte og/eller lader det optjente overskud helt eller delvist forblive i virksomheden som opsparet overskud.

Partsrepræsentantens kommentar om, at klager også selv bestemmer, hvilken løn han udbetaler til sig selv, understøtter så meget desto mere, at klagers faktiske indtjening skal opgøres ud fra totalindkomstprincippet og den gældende praksis på området herfor.

I forhold til skadesbegrebet og forsikringens dækningsområde:

Danica Pension er for så vidt enig med partsrepræsentanten i dennes generelle udtalelse om, at det er *evnen til at opnå indtjening*, der er forsikret ved en tab af erhvervsevneforsikring.

Når denne evne vurderes generelt, betyder det, at evne-vurderingen ikke længere er begrænset til klagers hidtidige erhverv. Selskabet vil således *også* kunne se på klagers evne i ethvert andet tænkeligt erhverv.

Selskabet bestrider partsrepræsentantens påstand om, at dette skulle betyde, at selskabet ikke længere må se på klagers de facto evne til at opnå indtægt i sit hidtidige erhverv, som netop er dét, der er tilfældet med klager.

Selskabet bestrider også fortsat at partsrepræsentantens påstand om, at klagers arbejdsindsats i egen virksomhed ikke har nævneværdig betydning for virksomheden. Selskabet henviser i det hele til sit indlæg af 4. august 2023, herunder til gennemgangen af såvel praksis på området som de konkrete forhold, der gør sig gældende i klagers tilfælde.

Derudover bestrider selskabet partsrepræsentantens afsluttende bemærkninger om, at klager ikke med rimelighed kan sammenlignes med udgangspunkt i et lønniveau omkring 660.000 kr. om året.

Klager har hverken fagdækning eller 'stole-dækning' på sin tab af erhvervsevne-forsikring, hvorfor han ikke har forsikret sig til en hidtidig indtjening svarende til det faktiske (højere) indtægtsniveau, som han havde formået at opnå som leder i egen specialvirksomhed på skadestidspunktet.

At klagers indtægt holdes op imod en fuldtidsarbejdende person med samme uddannelse, alder og geografiske placering i landet er i fuld overensstemmelse med betingelserne i klagers forsikringsaftale fremlagt som klagers bilag 3.

Selskabet fastholder, at selskabet derfor med rette har trukket en lønstatistik på en finansuddannet person og som arbejdende sælger med ledelse på baggrund af klagers uddannelse og erhvervserfaring. På baggrund af de konkrete oplysninger om klagers kompetencer, har selskabet endog valgt at stille klager bedst muligt ved at tage afsæt i den øverste del af lønstatistikken.

Selskabet skal ikke gentage yderligere fra tidligere indlæg, men henviser i det hele til sin argumentation og konklusion i indlæg af 4. august 2023, herunder at klagers indtjening med rette kan holdes op imod en skønsmæssig indtægt på 660.000 kr., jf. forsikringsaftalen fremlagt som klagers bilag 3.

Konklusion

Med disse kommentarer og supplerende bilag, henviser selskabet i det hele til sit klagesvar af 4. august 2023 og fastholder konklusionerne heri, herunder at selskabet med rette har stoppet de løbende forsikringsydelse med virkning fra 1. april 2022."

I brev af 13/11 2023 fra klagerens advokat til nævnet hedder det bl.a.:

"Selskabet har den opfattelse, at klagers mulighed for selv at fastsætte lønnen understøtter, at 'totalindkomstprincippet' skal anvendes som grundlag for en vurdering af klagers nuværende indtjeningsmuligheder.

Det strider imidlertid mod formålet med erhvervsevnetabsdækningen at anlægge en sådan betragtning. Hvis dét var tilfældet, ville der ikke være mulighed for dækning for de personer, som ejer et aktiv i form af en virksomhed med opsparet kapital, og hvor der er mulighed for at udbetale løn og udbytte inden for rammerne af den opsparede kapital.

I realiteten siger dette intet om den resterende erhvervsevne, da det blot er realisering af opsparet formue.

Som anført i Østre Landsrets dom i sag B-2036-15, afsagt den 26. september 2018, og som er gengivet i Ankenævnet for Forsikrings årsberetning for 2019, så kan størrelsen af lønnen ikke tillægges afgørende betydning. Det afgørende er, om den sikrede efter sin egen arbejdsindsats kan anses for at have tjent mindst halvdelen af sin tidligere indtægt.

Det fremgår således af landsrettens præmisser, at;

'Landsretten lægger navnlig efter [klagerens] og [familiemedlems] forklaringer til grund, at [klageren] efter ulykken i 2006 kun kunne udføre begrænsede arbejdsopgaver i virksomheden, og at hans aflønning ikke afspejlede værdien af hans arbejdsindsats. Landsretten kan således ikke lægge afgørende vægt på størrelsen af [klagerens] løn i ... forretningen eller størrelsens af hans personlige indkomst.'

Det er min opfattelse, at selskabets fortolkning af rets- og nævnspraksis er forkert. Der gælder ikke et generelt 'totalindkomstprincip' ved vurderingen af den sikredes muligheder for at skaffe sig indtægt ved arbejde.

Der er ikke tilstrækkelige holdepunkter i forsikringsbetingelserne for at fravige den praksis, som gælder vedrørende selvstændige erhvervsdrivende og virksomhedsejeres mulighed for dækning under en forsikring ved tab af erhvervsevne."

Hertil har selskabet i brev af 4/12 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet må fastholde, at totalindkomstprincippet er fast praksis ved opgørelsen af en selvstændig erhvervsdrivendes indkomst, og at denne opgørelsesmetode også er direkte foreskrevet som opgørelsesmetode i klagers forsikringsbetingelser, jf. klagers bilag 3, side 4, 4. sidste afsnit. Selskabet henviser herudover i det hele til sin begrundelse i de tidligere indlæg af henholdsvis 4. august 2023 og 2. oktober 2023.

Partsrepræsentanten har ikke sendt nye økonomiske oplysninger, og kommentarerne omkring totalindkomstprincippet giver ikke selskabet anledning til at ændre vurderingen af klagers økonomi, herunder at klager dokumenteret har været (1) i stand til at opretholde en indtjening på over halvdelen, og (2) at indtægterne fra klagers selvstændige virksomhed [klagerens firma] med cvr.nr. ... *ikke* har karakter af passiv indkomst.

Selskabet har siden sin afgørelse af 28. februar 2022 gentagne gange oplyst til klager, at selvom han dokumenteret har været i stand til at tjene mere end halvdelen i 2020, imødeser selskabet gerne indsendelse af dokumentation for de efterfølgende indkomstår, hvis hans helbredstilstand senere hen skulle medføre en økonomisk nedgang til halvdelen eller mindre. Der henvises både til klagers bilag 1 og selskabets bilag F.

Selskabet har ikke modtaget dokumentation for, at klagers indtjening skulle være nedsat til halvdelen eller mindre i indkomstårene 2021 og frem.

Derimod kunne selskabet læse i [lokalavis] den 18. oktober 2023, at klager har solgt sin ejerandel i [klagerens firma]. I avisens 1. sektion, side 6 stod det anført, at klager havde solgt ..., citat: *'i forbindelse med et generationsskifte, hvor ejeren gennem ... år gerne vil prøve kræfter med nye udfordringer.'* Ved opslag på CVR.dk kunne selskabet videre konstatere, at klagers selskab med cvr.nr. ... fortsat var aktivt med klager som eneejer (100 % ejerandel) og direktør af selskabet, men at det pr. 28. september 2023 havde skiftet navn fra ... til ...

Det vil sige, uagtet salget af ... i [by], ses klager at have fortsat sit selvstændige virke inden for ...branchen, hvor klager nu driver sit selskab videre under brandet ... i stedet for ...

Selskabet må konstatere, at selvom partsrepræsentanten vedholdende påstår, at klagers helbred medfører, at klagers 'personlige arbejdsindsats' er uden nævneværdig betydning for driften af klagers virksomhed, ses hans værdi, som selvstændig erhvervsdrivende inden for ...branchen, imidlertid ikke mere nedsat, end at han har formået at påtage sig et nyt samarbejde med den velrenommerede ... her i 2023; og angiveligt fordi han fik lyst til at prøve kræfter med nye udfordringer.

Ankenævnet for Forsikring

20.

100012

Dokumentation for ovenstående vedlægges som henholdsvis selskabets **bilag I** – Artikel i ... lokalavis vedr. nye udfordringer og selskabets **bilag J** – Udskrift fra Det Centrale Virksomhedsregister.

Med disse bemærkninger, og med henvisning til selskabets klagesvar af 4. august 2023 og 2. oktober 2023, fastholder selskabet, at klager ikke opfylder det økonomiske kriterie for at være dækningsberettiget, og at selskabet derfor med rette har stoppet klagers løbende forsikringsydelse pr. 1. april 2022."

Af brev af 30/1 2024 fra klagerens advokat til nævnet fremgår bl.a.:

"Det er korrekt, at [klagerens] virksomhed er i færd med et generationsskifte. Generationsskiftet blev påbegyndt i [klagerens firma].

I løbet af 2024 vil der blive foretaget en ændring i ejerforholdene, således at [klagerens] hustru og søn skal overtage en del af virksomheden.

Overgangen til brandet ... har intet at gøre med generationsskiftet. Det er selskabets beslutning. Der kan ikke udledes noget om [klagerens] arbejdsevne baseret på den omstændighed, at selskabet skifter samarbejdspartner.

[Klagerens] arbejdsopgaver er, og har hele tiden været, som beskrevet i klagers første 3 indlæg til nævnet. Det er således [klagerens] hustru og søn, som primært varetager driften og opgaverne i selskabet, hvilket netop også er baggrunden for, at der nu skal ske et generationsskifte.

[Klageren] er ikke, som antydnet af selskabet, ved at starte en ny virksomhed. Generationsskiftet er planlagt til at skulle gennemføres i løbet af 2024."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af dækningsoversigt af 1/9 2013 fremgår bl.a.:

Hvis du mister din erhvervsevne

	Procent af løn	Udbetaling i kroner
Årlig udbetaling		
Hvis din erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen som følge af sygdom eller ulykke, udbetaler vi årligt	50,0	300.000
Udbetalingen begynder tidligst 3 måneder efter, at erhvervsevnen er sat ned, og varer længst til [redacted] (65 år).		
Dækningen er en skadeforsikring i livsforsikringsselskabet. I forsikringsbetingelserne kan du se, hvad dette betyder for dækningen.		
Den samlede årlige dækning ved tab af erhvervsevne er 50,0 procent af den pensionsbestemmende løn.		
Udbetaling ved tab af erhvervsevne sker til arbejdsgiveren, så længe du er ansat og modtager din hidtidige løn.		

Fritagelse for indbetaling (præmiefritagelse)

Hvis din erhvervsevne bliver nedsat med mindst halvdelen inden [redacted], bliver du efter tre måneder fritaget for at indbetale til pensionsordningen. Din pensionsordning fortsætter, som om du stadig indbetalte til den.

Fritagelse for indbetaling gælder ikke for indbetalinger til de dækninger, som Forenede Gruppeliv administrerer.

Af kommunal redegørelse af 28/10 2020, jf. § 118 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, fremgår bl.a.:

"1) Dokumentation for, at personens ressourcer og udfordringer er fuldt afklarede i forhold til uddannelse og beskæftigelse

[Klageren] er ... år gammel og er indehaver af [firma] i [by] siden 2005. [Klageren] er lønmodtager i denne virksomhed. Han har en finansiell baggrund som uddannet bankrådgiver i ... Herefter har [klageren] arbejdet med finansiering og ledelse i ... Han har været med til at opstarte ..., hvor han arbejdede som servicechef. Hernæst blev han ansvarlig for ... ind til 2005, hvor han startede op med [firma].

Virksomheden har blandt andet kunne bestå med få tab, fordi medarbejderne har løst udfordringerne i flok og med alt den støtte der har været brug for samt muligheden for at strukturere arbejdet indenfor de rammer og ressourcer [klageren] har tilgængelig.

[Klageren] er en arbejdsmand som hele livet har klaret sig selv. Han har aldrig før været sygemeldt, ledig eller lign. førend han bliver ramt af en blodprop i hjernestammen. [Klageren] har en meget høj arbejdsidentitet og har lidt et også stort personligt tab over sygdommen, da han identificerer sig meget med sit arbejde og har opbygget sin identitet omkring hans profession. [Klageren] oplyser selv at han er meget dygtig til at sælge ... og han elsker sit arbejde. Derfor har det også taget tid for ham at acceptere at han ikke kan det samme som før blodproppen indtraf.

Rammerne i nuværende job, kendskabet til branchen, støtten fra kollegaerne og deres evne til at bidrage positivt medvirker til, at [klageren] har ro til at arbejde i et passende tempo og med et passende sæt opgaver, som tilgodeser hans symptomer og ikke forværrer dem.

Det vurderes ikke at [klageren] gennem f.eks. uddannelse eller opkvalificering vil kunne varetage et andet arbejde mere effektivt end nuværende. [Klageren] har kognitive udfordringer efter blodproppen og bliver meget hurtigt udtrættet af få timers koncentration og oplever klassisk 'hjerne-træthed'. Nuværende arbejdsplads er indrettet i opgaver og miljø, så det passer til [klageren] skånebehov og han vurderes derfor at være optimalt kompenseret i nuværende job.

2) Dokumentation for, at alle relevante indsatser efter denne lov samt andre foranstaltninger har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse

[Klageren] vendte delvist tilbage til sit arbejde i august 2019. Hans plan og forventning til sig selv har været at han var tilbage på fuld tid i løbet af ingen tid. [Klageren] trapper langsomt sin arbejdstid op, men oplever at han er meget træt og har svært ved at koncentrere sig. Faktisk allerede fra omkring kl. 13, begynder hans hjernetræthed at indtræde. Jobcoachen fra Danica forsikring lagde en meget optimistisk optrappingsplan som [klageren] forsøgte at følge, men resultatet heraf

blev at selvom han blev længere tid på arbejde, så lavede han ikke noget arbejde pga. træthed og koncentrationsbesvær. Derudover fik han meget svært ved at klare sig i det private og sociale liv, fordi trætheden tog ham flere dage at komme sig over, hvorfor han intet overskud i sit privat havde.

Fastholdelseskonsulent ... har også været tilknyttet forløbet og lagde en anden plan med [klageren] hvor det har vist sig at han fungerer mest optimalt med ca. 12 timers arbejde om ugen, hvoraf han er mest effektiv midt på dagen (ca. mellem kl. 10-13) og hvor han har en 'fridag' en gang om ugen. Denne dag bruges på at lade op, dyrke lettere motion og lign. Derudover er der sket en del ændringer i de arbejdsopgaver som [klageren] har kunne påtage sig efter blodproppen. [Klageren] er ikke længere kalkuleret med som en del af forretningens generelle drift i front eller bemanning. Han har meget få B2B og B2C kunder, fordi kundekontakten generelt er udtrættende. [Klageren] bliver udtrættet af deadlines, da de påvirker overskuddet og forværrer symptomerne. Yderligere af førnævnte arbejdsopgaver er heller ikke længere en del af [klagerens] opgaveportefølje. Han løser primært opgaver, der har med virksomhedens drift at gøre. Resten af opgaverne er uddelegeret til forretningens ansatte i forbindelse med en påkrævet strukturændring i virksomheden som følge af [klagerens] lidelse.

Efter kl. 12 ændrer [klageren] sig fra at være meget udadvendt, positivt debatterende og diskussionslysten til at passe mere på sig selv og være mere i sig selv. [Klageren] har analyseret på denne adfærd forløbet igennem og er blevet god til at mestre og acceptere det.

Skånehensyn:

- Nedsat arbejdstid ca. 12 timer om ugen.
- Afgrænsede opgaver som han kan sidde med på egen hånd.
- Ikke arbejde efter kl. 13.00.
- Det største hensyn er at han skal kunne arbejde på de tidspunkter, hvor hjernen er mest frisk, dvs om formiddagen, (ydeevnen falder drastisk om eftermiddagen) og han har behov for restitutionsdagen midt på ugen. Der er også behov for at tage hensyn til at det kan svinge fra dag til dag, hvilket kan lade sig gøre i hans egen forretning.
- En ugentlig fridag hvor han kan restituere.
- Ingen kundekontakt eller spontane aftaler/opgaver.

[Klageren] vurderes optimalt kompenseret i nuværende arbejde, hvor der er et godt miljø for at han kan trives bedst muligt og arbejde mest effektivt. Der har været forsøgt delvis optrapning efter overskuelig plan over arbejdstid og der vurderes i den forbindelse ikke at være kompenserende indsatser der kan afhjælpe [klageren] problemer. Der er primært behov for nedsat arbejdstid og afgrænsede opgaver som [klageren] kan varetage efter bedste evne.

3) Dokumentation for, at den pågældendes arbejdsevne anses for varigt og væsentligt begrænset og ikke kan anvendes til at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår

[Klageren] bliver i juni 2019 indlagt med en blodprop i hjernestammen på ... hospital (MR-scanning viste infarkt i pons). Det primære problem er ansigtslammelse, talebesvær, balanceproblemer, træthed og koncentrationsbesvær. Han bliver udskrevet efter nogle dages indlæggelse hvor han efterfølgende deltager i genoptræning på ... både ved fysioterapeut og ergoterapeut med henblik på fysisk genoptræning og træning i energiforvaltning. Derudover deltog [klageren] også i kommunens tilbud om sunde vaner. [Klageren] får et godt udbytte af begge dele og det der verserer nu, er hjernetrætheden, manglende energi og nedsat koncentrationsevne.

I forbindelse med sygdomsmeldingen får [klageren] et forløb gennem Danica pension (forsikring gennem arbejdet) hvor han har samtaler med en psykolog og en jobcoach.

Praktiserende læge vurderer: *Der resterer en hjernetræthed, så han kan være frisk om morgenen, og når han arbejder fra kl. 9 i sit firma, kan han blive ved til kl. 12, men udtrættes derefter i hjernen, så kommer både udtalt træthed og koncentrationsbesvær og han må sidde/ligge med lukkede øjne, og først efter flere timer er der lidt energi igen. Hvis han ikke har hvilet nok kan han fx ikke tage beslutninger/planlægge (incl. ved madlavning hjemme). Han mister initiativet, når han er udtrættet. Men ved at holde hvilene går det bedre.*

På ... hospital har der været drøftet muligheden for at [klageren] blev udredt ved neuropsykolog pga. de fortsatte kognitive gener efter blodproppen, men det blev vurderet af neuropsykologen på ... hospital at det ikke var relevant, da [klageren] havde haft et mentalt genoptræningsforløb på ... og da han var i et godt forløb gennem forsikring. Af samme årsag har jeg vurderet at det ikke var relevant at få udarbejdet en neuropsykologisk test, primært også fordi [klageren] nedsatte funktions- og arbejdssevne har været meget tydeligt i forløbet hvor han har arbejdet delvist.

Sundhedskoordinator vurderer på rehabiliteringsmødet at sagen er velbelyst. Der er tale om en blodprop med vedvarende følger som er velkendte. Tilstanden har været i over et år, og der kan ikke forventes yderligere bedring. Tilstanden vurderes varig og stationær.

4) Dokumentation for, at den pågældende har været ansat under de sociale kapitler m.v., jf. § 70 b, i mindst 12 måneder, hvis personen skal ansættes i fleksjob på den hidtidige arbejdsplads.

I dette forløb er der ikke stillet krav om dokumentation i de forudgående 12 måneders ansættelse, da [klageren] sygdom vurderes at være akut opstået og da det er åbenbart formålsløst at forsøge at fastholde ham på arbejdspladsen på ordinære vilkår gennem initiativer, der kan tage hensyn til hans skånebehov. Det vurderes ikke realistisk at arbejdsgiver ville kunne fastholde [klageren] med så væsentlig en nedsat arbejdstid og ud fra de skånehensyn der er påkrævet i 12 måneder uden at han ville blive opsagt. Det er en akut opstået sygdom, med et dertilhørende akut opstået skånebehov for både nedsat tid, ændring i arbejdsopgaver og ændring af arbejdsmiljøet.

Det er aftalt at [klageren] ikke længere er en del af butiksbemandingen, så derved er der mulighed for at tilpasse arbejdstiden på dage med mindre overskud. Det er aftalt at [klageren] i et meget lille omfang skal have at gøre med salg til B2B- og B2C-kunder. Presset ved overholdelse af deadlines, tilbagemeldinger på kundeklager, herunder generel negativ kundefeedback, søges undgået da dette i voldsom grad påvirker overskuddet.

Det er aftalt at [klageren] primært skal tage sig af firmaets drift, dvs. salgsopfølgning, regnskab, og materiale til revisor. Dette giver bedst mening ift. [klageren] ressourcer. Der er aftalt at hovedansvaret for planlægning af nye udstillinger, tiltag ift. nye samarbejdspartnere, ikke længere skal ligge hos [klageren], da det ikke er foreneligt med de tilbageværende ressourcer. Det er ligeledes aftalt at hovedansvaret for personalet ikke længere ligger hos [klageren]."

Af brev af 28/10 2020 fra kommunen til klageren fremgår bl.a.:

"Bevilling af fleksjob

...

Ankenævnet for Forsikring

24.

100012

Jobcenteret har den 28.10.2020 besluttet, at du er berettiget til et fleksjob - fastholdelsesfleksjob, for en periode på 5 år. Du er berettiget til fastholdelsesfleksjob med virkning fra 2.11.2020.

Vi vurderer, at din arbejdsevne er væsentligt og varigt begrænset, og at du ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår. Vi har i den forbindelse fundet, at alle andre foranstaltninger er blevet afprøvet."

Selskabet har i brev af 28/2 2022 til klageren bl.a. anført:

"Vurdering af din indkomst

...

Vi har foretaget en vurdering af din indtjening for 2020, ud fra de oplysninger vi har fået. Når vi vurderer, om du har ret til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fritagelse for indbetaling, ser vi på, om du har mistet mindst halvdelen af din evne til at tjene penge. Det gør vi ved at sammenligne din indtjening med hvad en erhvervsdygtig person fra samme egn og af tilsvarende alder og uddannelse tjener.

Din indkomst for 2020 er opgjort på baggrund af totalindkomstprincippet, som fremgår af dine forsikringsbetingelser. Din indkomst for 2020 har vi således opgjort til 2.391.553 kr.

I vores vurdering af en erhvervsdygtig person fra samme egn og af tilsvarende alder og uddannelse, har vi taget udgangspunkt i din uddannelse samt dit erhverv for, at få et så korrekt sammenligningsgrundlag som muligt.

Vi har estimeret lønnen for en tilsvarende leder med salg. Gennemsnitslønnen for en leder i din branche er 54.676 kr. pr. måned / 656.112 kr. pr. år.

På baggrund af de oplysninger, som vi har fået, har du ikke lægeligt dokumenteret eller sandsynliggjort, at du er ude af stand til at bestride et arbejde og oppebære en indtægt på mere end halvdelen af den indtægt, som raske personer i samme egn af landet, med samme alder og tilsvarende uddannelse tjener.

Udbetalingen ved tab af erhvervsevne og fritagelsen for indbetaling stopper den 1. april 2022."

Af indtægtsopgørelse for klageren udarbejdet af selskabets interne revisor fremgår bl.a.:

Virksomheder	Direktør	Bestyrelse	Ejerandel	Aktivitetstype	Aktivitetsstatus
████████ Holding ApS	Ja	I/R	100%	Holdingselskab	Aktivt
████████████████████ ApS	Ja	I/R	100%	Salg af ██████████	Aktivt
████████ ApS	Ja	I/R	100%	Pt ingen aktivitet	Aktivt

Ankenævnet for Forsikring

25.

100012

Personlig indkomst	2020
Lønindkomst	620.819
Personlig indkomst i alt	620.819
Indtjening i virksomheder	
██████████ Holding ApS	- *
██████████ ApS	454.565
██████████	- **
Indtjening i virksomheder i alt	454.565
Fratrukket 8 % svarende til AM-bidrag	418.200
Indtjening i alt	1.039.019

██████████	██████████ Holding ApS	2020
Erklæringstype	Revision	
Andre eksterne omkostninger	-	10.375
Driftsresultat	-	10.375
Årets resultat før skat	-	10.375
Reguleringer/tilbageførsler		
Reguleret resultat	-	10.375

██████████	██████████ ApS	2020
Erklæringstype	Revision	
Nettoomsætning		19.985.689
Ændring af lagre		36.276
Vareforbrug	-	13.508.845
Andre eksterne omkostninger	-	1.130.529
Personaleomkostninger	-	3.408.939
Af- og nedskrivninger	-	48.941
Fortjeneste eller tab ved salg		73.706
Driftsresultat		1.998.417
Øvrige finansielle omkostninger	-	49.239
Årets resultat før skat		1.949.178
Reguleringer/tilbageførsler		
Tilskud fra koncernen	-	1.000.000
Tilskud fra husleje	-	470.146
Fortjeneste eller tab ved salg	-	73.706
Øvrige finansielle omkostninger		49.239
Reguleret resultat		454.565

Ankenævnet for Forsikring

26.

100012

		2020
Erklæringstype	Opstilling	
Andre eksterne omkostninger	-	15.348
Driftsresultat	-	15.348
Årets resultat før skat	-	15.348
Reguleringer/tilbageførsler		
Reguleret resultat	-	15.348
Opgørelsesforudsætninger		
- Under indtjeningsopgørelsen er der anvendt årsopgørelse for 2020. Dertil årsrapporter og specifikationshæfter for selskaberne [redacted] Holding ApS, [redacted] ApS og [redacted]		
* [redacted] Holding ApS er et holdingselskab uden aktivitet, hvormed der ikke vurderes at foreligge en arbejdsindsats fra kunden, hvorfor resultatet heraf ikke er medtaget.		
** Det fremgår af årsrapporten for [redacted] at selskabet for nuværende er uden reel aktivitet, hvormed der ikke vurderes at foreligge en arbejdsindsats fra kunden, hvorfor resultatet heraf ikke er medtaget.		

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"Den månedlige udbetaling

...

Hvis forsikrede opfylder betingelserne for udbetaling ved midlertidigt eller længerevarende tab af erhvervsevne, fastsættes udbetalingens størrelse, således:

Så længe forsikrede efter karenperiodens ophør oppebærer samme indtjening som hidtil, sker der ingen udbetaling ved tab af erhvervsevne.

Hvis forsikrede får udbetalt løn, sygedagpenge eller anden offentlig ydelse, vil udbetalingen ved tab af erhvervsevne udgøre forskellen mellem forsikredes hidtidige indtjening og den nuværende samlede indtjening. Dette gælder også, hvis forsikrede får offentlig ydelse eller tilskud i en beskæftigelsesordning som for eksempel fleksjob.

Dog gælder det, at vi maksimalt supplerer til forsikredes hidtidige indtjening efter arbejdsmarkedsbidrag. Endvidere gælder det, at vi maksimalt udbetaler den valgte årlige dækning ved tab af erhvervsevne.

...

Ved hidtidig indtjening forstår vi den forsikredes samlede indtjening ved personligt arbejde ved karenperiodens start. Vi kan dog vælge at bruge forsikredes samlede indtjening i kalenderåret før karenperiodens start eller grundlaget for AM-bidraget, der fremgår af forsikredes lønseddel. Ved beregningen af den hidtidige indtjening er det beløbet før skat og efter, at der er betalt arbejdsmarkedsbidrag, der indgår.

Indtjeningen omfatter A-indkomst fra både hoved- og bierhverv (totalindkomstprincippet), B-indkomst optjent ved personligt arbejde og erhvervsindtægter for selvstændige, som i væsentlig grad skyldes den pågældendes egen arbejdsindsats ved selvstændig erhvervsvirksomhed.

Indtjeningen omfatter eksempelvis ikke arbejdsgiverbetalt pensionsindbetaling, arbejdsfri indtægter som renter, private pensioner, aktieudbytte, indtægter ved udlejning af ejendomme og lignende, værdien af fri telefon, fratrædelsesgodtgørelse, rådighedsløn, kørselsgodtgørelse og beklædningsgodtgørelse.

Det er uden betydning, om indtjeningen for eksempel stammer fra en eller flere arbejdsgivere, fra bierhverv uden for den normale arbejdstid eller andel af overskud fra selvstændig virksomhed, uanset om det udbetales eller opspares i virksomheden.

Den årlige indtjening skal afspejle den forsikredes reelle indtjeningsevne forud for tidspunktet, hvor erhvervsevnenedsættelsen indtræder i dækningsberettigende grad.

...

For selvstændige, hvor indtjeningen i året før karenperiodens start afviger med mere end 25 procent fra tidligere års indtjening, og for personer med svingende indtægt, beregner vi et gennemsnit af de foregående tre års indtjening.

Når den forsikrede har et midlertidigt tab af erhvervsevne

Et midlertidigt tab af erhvervsevnen vil sige, at den forsikrede ikke er i stand til at passe sit arbejde som hidtil i en periode. Før vi udbetaler en dækning, vurderer vi derfor erhvervsevnen ud fra det omfang, forsikrede kan passe sit arbejde - se dækningsoversigten.

...

Vurdering af om tabet af erhvervsevne er længerevarende

Når vi skønner, at den forsikredes tilstand er blevet tilstrækkelig stabil, vurderer vi, om tabet af erhvervsevnen fremover skal betragtes som længerevarende. Det er en forudsætning, at den forsikrede fortsat er sygemeldt. På baggrund af helbredsoplysninger, herunder eventuelt en erklæring fra en læge, som vi vælger, vurderer vi, om erhvervsevnen længerevarende er sat så meget ned, at der ifølge dækningsoversigten er ret til udbetaling.

Imidlertid vurderer vi altid den forsikredes fremtidige erhvervsevne, når hans/hendes midlertidige tab af erhvervsevne har varet halvandet år. Vi kan dog vælge at udskyde vurderingen i et begrænset tidsrum en eller flere gange. I så fald fortsætter udbetalingen efter reglerne om midlertidigt tab af erhvervsevne.

Selvom den forsikrede har fået tilkendt offentlig førtidspension eller har ret til et tilbud om fleksjob, kan han/hun ikke nødvendigvis få udbetalt dækningen ved tab af erhvervsevne. Det skyldes, at reglerne for at få førtidspension og fleksjob ikke er de samme som reglerne for, hvornår man har ret til udbetaling af dækningen.

Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne

Når vi vurderer, om tabet af erhvervsevnen fremover er længerevarende, laver vi en generel vurdering af den forsikredes erhvervsevne.

Først skønner vi, hvor meget den forsikrede kan tjene. Vi tager hensyn til den forsikredes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse - og om den forsikrede er egnet til en ny uddannelse, for eksempel ved omskoling, som kan påvirke den forsikredes indtjeningsmulighed.

Derefter sammenligner vi den skønnede indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Viser sammenligningen, at den for-

Ankenævnet for Forsikring

28.

100012

sikrede efter vores skøn højst kan tjene 1/3 fremover af en almindelig indtægt for personer på samme alder og med en tilsvarende uddannelse i den del af landet, er den forsikredes erhvervsevne sat ned med 2/3.

Når vi laver vores skøn over indtægten, vurderer vi ikke situationen på arbejdsmarkedet, og om den forsikrede vil blive i stand til at få et job med sin uddannelse.

Vi kan når som helst kræve, at den forsikrede dokumenterer, at betingelserne for udbetaling af dækningen er opfyldt. Retten til at få udbetalt efter reglerne om længerevarende tab af erhvervsevne falder væk, hvis vi vurderer, at de nævnte forudsætninger ikke længere er til stede, eller når dækningen ophører."

Nævnet udtaler:

Klageren er født i 1960'erne. Han har en finansiell baggrund som uddannet bankrådgiver og med arbejde med finansiering og ledelse. Han har siden 2005 været enejer af en virksomhed, hvor han arbejder som direktør. Virksomheden sælger til private og erhvervskunder. I juni 2019 pådrog klageren sig en blodprop i hjernen, og han lider af træthed og hukommelses- og koncentrationsbesvær. Kommunen har bevilget fastholdelsesfleksjob pr. 2/11 2020.

Forsikringen giver ret til ydelser og præmiefritagelse ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen. Udbetalingen udgør forskellen mellem den hidtidige og den nuværende indtægt, dog maksimalt den fulde forsikringsdækning.

Selskabet har anerkendt, at klagerens erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen rent helbredsmæssigt og har ydet dækning fra karensperiodens udløb den 28/9 2019. Selskabet har standset dækningen den 1/4 2022 under henvisning til, at klagerens aktuelle indtjening inklusive overskud i virksomheden langt overstiger halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder i samme egn sædvanligvis tjener. Selskabets interne revisorkonsulent har opgjort klagerens indkomst i 2020 til 1.039.019 kr., hvilket består af en lønindkomst på 620.819 kr. og et overskud i virksomheden på 418.200 kr. Selskabet er indstillet på at foretage en ny vurdering, hvis klageren fremlægger indkomstoplysninger fra 2021 og frem. Selskabet har anført, at klagerens indtjening skal sammenholdes med en finansuddannet person, der arbejder som sælger med ledelse, og som ifølge lønstatistik sædvanligvis tjener ca. 660.000 kr. om året.

Klageren ønsker, at selskabet genoptager dækningen for erhvervsevnetab fra 1/4 2022. Klageren har anført, at overskuddet i hans virksomhed ikke kan tilskrives hans egen arbejdsrelaterede indsats. Overskuddet skal derfor ikke medregnes ved vurderingen af hans erhvervsevnetab. Klageren henviser til Østre Landsrets dom af 26/9 2018 i sag B-2036-15, hvor det fremgår, at "indtægter, der kan henføres til investeringer og udbytte som ejer ikke kan anses som relevante efter forsikringsaftalens § 3." Før skaden i juni 2019 varetog han den overordnede ledelse og varetog bestillinger, kundebehandling, nyansættelser, salgsregistreringer, møder med leverandører og kunder og erhvervssalg. Efter skaden står han alene for at registrere medarbejdernes salg, lettere administrativt arbejde og at afholde et månedligt personalemøde. Disse opgaver ville også kunne varetages af en anden person uden særligt kendskab til firmaets kerneydelser. En stor del af hans ledelsesmæssige opgaver er blevet overtaget af hans søn og hans hustru. Han er til stede i virksomheden ca. 15 timer om ugen, hvoraf den effektive arbejdstid er på ca. 50 %. Virksomheden har ansat ekstra personale til at varetage salgs- og bogholderopgaver, som klageren tidligere stod for. Klagerens registrerede andel af butikkens omsætning er efter skaden faldet fra ca. 23 % til under 5 %, og arbejdet forbundet med denne omsætning er typisk blevet udført af hans søn eller hans hustru. Klageren har anført, at hans løn ikke afspejler den værdi, han tilfører virksomheden. Han kan som ejer realisere opsparet kapital og selv fastsætte sin løn, og størrelsen af lønnen har ikke afgørende betydning for hans ret til forsikringsdækning. Afgørende er derimod hans evne til at skaffe sig indtægt ved arbejde. Klageren vil ikke kunne bestride noget andet job, der kan give en indtægt på halvdelen af, hvad en leder af en virksomhed af samme størrelse tjener. Klageren bestrider, at hans indtægtsforhold skal sammenlignes med indtægten for en finansuddannet person, der har arbejdet som sælger med ledelse. Klageren har anført, at hans firma er et anpartsselskab og en selvstændig juridisk enhed. Der er ikke udbetalt udbytte, da virksomhedens egenkapital ikke giver mulighed herfor. Det er også af den grund forkert at henføre virksomhedens overskud til hans egen indtjening.

Selskabet har anført, at klageren fortsat er direktør og 100 % ejer af sit firma, og han udfører en personlig arbejdsindsats, omend i begrænset omfang i forhold til tidligere. Han har fortsat sin faste gang og virke i firmaet og tager sig fortsat af virksomhedens grundlæggende drift med

salgsopfølgning, regnskab og materiale til revisor. Han skaber ved sin fysiske tilstedeværelse en kontinuitet i virksomheden, og han kan bistå familie og ansatte med råd og vejledning om virksomhedens forhold. Det taler for, at overskuddet i klagerens selvstændige virksomhed er relateret til klagerens personlige arbejdsindsats i virksomheden. Selskabet har anført, at klagerens indtjening før erhvervsevnetabet skal opgøres ud fra et totalindkomstprincip, hvor løn og overskud fra selvstændig virksomhed medregnes som indtægt. Det er fast praksis på forsikringsområdet, at selvstændige erhvervsdrivendes indtægt opgøres efter totalindkomstprincippet.

Nævnet bemærker, at det fremgår af forsikringsbetingelserne under afsnittet "Når den forsikrede har et længerevarende tab af erhvervsevne", at selskabet skal foretage et skøn over, hvor meget den forsikrede kan tjene, og herefter skal sammenligne denne indtægt med det, fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder tjener i samme del af landet. Klagerens forsikring dækker ved et erhvervsevnetab på mindst halvdelen.

Nævnet finder, at den skønnede værdi for, hvor meget klageren kan tjene, jf. forsikringsbetingelserne, som minimum må ansættes til, hvad klageren rent faktisk aktuelt oppebærer af indtjening. Nævnet henviser til sag 94387, hvor forsikringsbetingelserne indeholdt samme bestemmelser.

Nævnet har i tidligere sager – der er afgjort efter Østre Landsrets dom af 26/9 2018 i sag B-2036-15 – udtalt, at der ved begrebet "tjene" i den sammenhæng må forstås al faktisk arbejdsrelateret indtjening, mens indtægter, der kan henføres til investeringer og udbytte som ejer, ikke kan anses for relevante. Det må bero på en konkret vurdering, om indtægter skal henføres til investeringer og udbytte som ejer, eller skal henføres til faktisk arbejdsrelateret indtjening.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at det bogførte overskud i klagerens virksomhed – som han er eneejer af – og klagerens løn fra virksomheden må betragtes som faktisk arbejdsrelateret indtjening for klageren. Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har standset klagerens erhvervsevnetabsdækning pr. 1/4 2022, idet klagerens arbejdsrelaterede indtjening er for stor til, at han er berettiget til forsikringsdækning.

Ankenævnet for Forsikring

31.

100012

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det må lægges til grund, at klagerens personlige arbejdsindsats i hans virksomhed er af væsentlig betydning for virksomhedens indtjeningsevne og driftsresultat.

Nævnet har i den forbindelse henset til, at klageren er direktør i virksomheden og arbejder 15 timer om ugen. Det må antages, at klageren med sin erfaring, sit langvarige branchekendskab og sin titel af direktør har mulighed for at yde en væsentlig indflydelse på virksomhedens beslutninger, drift og udvikling.

Nævnet har også lagt vægt på, at klagerens indtjening i virksomheden i 2020 er blevet opgjort til 1.039.019 kr. af selskabets interne revisorkonsulent, hvilket består af en lønindkomst på 620.819 kr. og et overskud i virksomheden på 418.200 kr. Der foreligger ikke tal fra 2021 eller senere. En årlig indtægt på 1.039.019 kr. overstiger halvdelen af, hvad fuldt arbejdsdygtige personer med en tilsvarende uddannelse og alder som klageren kan antages at tjene i samme del af landet.

Det, som klageren i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Hans-Jørgen Nymark Beck